

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/127/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613206001
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8613206001.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Jozefa Škraba v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Gröslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 4C/364/2013-41 zo dňa 5.8.2014 jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Potvrďuje rozsudok súdu prvého stupňa.

Nepriznáva žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. V dôvodoch tohto rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal proti žalovanému zaplataenia majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Návrh odôvodnil tým, že je slovenskou právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v prevažujúcej miere v oblasti poskytovania krátkodobých úverov. V súlade s pravidlami riadneho hospodárenia ako oprávnený subjekt a veriteľ zo Zmluvy o úvere č. 8056143 navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla nesplnením záväzku vyplývajúceho z uvedeného úveru kde bol dlžníkom P. G., narodená XX.X.XXXX. Exekučný spis Okresného súdu Bardejov sa viedol pod sp.zn. 4Er/399/2010 a u exekútora pod značkou Ex 4073/2010.

Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bardejov o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V exekučnom konaní vedenom podľa procesných pravidiel uvedených v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného od 1.6.2011 a od 1.6.2010 do 31.5.2011 bola založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 17.1.2011 (konanie začalo dňa 12.4.2010), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o udelenie poverenia došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby.

Žalobca z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si uplatnil náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch. Majetková škoda vo výške 2.909,61 eur, ktorá mu vznikla

predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o úvere. Nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavuje samotné konštatovanie porušenie práva na súdnu ochranu zaručeného článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd, ktoré nie je dostatočných zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je dôsledkom nesústredenej činnosti, a to takej intenzity, ktorá má za následok zmarenie nutnej vymožitelnosti majetkového práva žalobcu. Došlo k zmareniu legitímneho očakávania žalobcu, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas a efektívne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá.

Náhradu nemajetkovej ujmy vnímal ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Primeranú náhradu nemajetkovej ujmy si uplatnil za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie vecí a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie vo výške 581,98 eur, t.j. 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom.

V danom prípade žalobca sa domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bardejov. Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Žalovaný do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval. Žalovaný s návrhom nesúhlasil, poukázal na skutočnosť, že návrh nie je jasný a tiež ani titul, z ktorého sa žalobca náhrady škody domáha. Z takto formulovanej žaloby nie je jednoznačne jasné, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje škodu, keďže v žalobe sa tieto tituly prelínajú a žalobca jednoznačne neuvádza, z ktorého titulu si nárok uplatňuje. Nie je zrejmé, či uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu prietáhov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Pokiaľ ide o uvádzané prietahy v konaní poznamenal, že žalobca neuvádza kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu. Žalobca neuviedol, ani po vyžadovanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania jeho nároku, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušnom konaní predsedovi okresného súdu, resp. na možnosť podania ústavnej sťažnosti.

Žalovaný ďalej poukázal aj na okolnosť, že už dňa 23.4.2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a vzhľadom na skutočnosť, že už 27.9.2012 bola okresnému súdu doručená predmetná žaloba vo veci, je zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. Teda mal za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Pokiaľ ide o zodpovednosť štátu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. žalovaný poukázal na všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to na nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, ďalej vznik škody a v konečnom dôsledku príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

K nesprávnemu úradnému postupu - rozhodnutiu o žiadosti o vydanie poverenia po 15-dňovej lehote žalovaný poukázal na to, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. Toto znenie je účinné od 1.6.2011, kedy bol Exekučný poriadok novelizovaný zákonom č. 102/2011 Z.z., čo znamená, že akýkoľvek nárok žalobcu vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15-dňovej lehote v namietaných exekučných konaniach začatých po 1.6.2011 nemá oporu v zákone.

Pred 1.6.2011 § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku znel "vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených". V samotnej dôvodovej správe, je k novelizovanému ustanoveniu § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku uvedené , že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky. Skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová "rozhodnutí rozhodcovských súdov", predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto ustanovenia. Argumentácia žalobcu je v interpretácii toho, čo zamýšľal zákonodarca, nefundovaná a nepravdivá a § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku sa správne aplikoval na rozhodcovské rozsudky aj pred 1.6. 2011.

Zároveň v tejto súvislosti žalovaný zdôraznil skutočnosť, že zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia. Uvedená lehota sa týka prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného. Vo všeobecnosti poukázal na judikatúru ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 16/02, ktorá konštatuje, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem "zbytočné prieťahy" obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00).

Žalovaný poukázal tiež na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v zmysle ktorého súd konajúci o náhrade škody môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa názoru žalovaného žalobca nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatnil treba považovať za hypotetické. Žalobca sa v žalobe domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 20 % istiny a príslušenstva, ktorá má byť spravodlivou satisfakciou za utrpený zásah do základných práv a má kompenzovať každé porušenie práva na súdnu ochranu, ktoré žalobca uplatňoval podaním návrhu na začatie občianskeho súdneho konania a v tejto súvislosti žalovaný poukázal na ustanovenie § 17 ods. 2, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. V prvom rade poznamenal, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Samotná judikatúra poukazuje na tento aspekt, v ktorej sa uvádza, že odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prieťahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20 % z istiny a príslušenstva nie je podložená reálnymi skutočnosťami, či rozumnou úvahou.

Žalobca zároveň zjavne opomína, že pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Uvedené z návrhu žalobcu nevyplýva a z toho dôvodu žalovaný nemá za preukázaný vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch.

Žalovaný poukázal aj na potrebu zohľadnenia ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práva oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

V tejto súvislosti nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je

okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. V posledných rokoch všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv, pričom je všeobecne známe, že potrebu ochrany práv spotrebiteľov podmienila najmä činnosť žalobcu na trhu spotrebiteľských úverov. Práve uplatňovanie rôznych pohľadávok z titulu spotrebiteľských úverov je predmetom exekučných konaní, ktoré žalobca inicioval a v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu.

V tejto súvislosti upozornil na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010) / 1360 adresovaný stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii, v ktorom táto poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu dostala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov, ako aj sťažnosť od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov, pričom útvary Komisie sa o týchto praktikách dozvedeli aj prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podľa článku 267 ZFEÚ podal Krajský súd v Prešove. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúca slabé finančné a právne vedomie nízkoprijímových osôb.

S prihliadnutím na charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považuje žalovaný za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže táto vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu.

Vzhľadom na uvedené žalovaným mal za to, že nemožno žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa žalovaného nepreukázal žalobca, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, a teda pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že rozhodol o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia, po zákonom stanovenej lehote a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, podľa ktorého z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Bardejov sp.zn. 4Er/399/2010 súd zistil, že súdny exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 8.6.2010. Exekučný titul tvoril Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava, spisovej značky: SR 23221/09 zo dňa 18.1.2010. Uznesením Okresného súdu Bardejov sp.zn. 4Er/399/2010-8, EX 4073/10 zo dňa 14.6.2010 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Proti rozhodnutiu okresného súdu oprávnený podal odvolanie a Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 14.12.2010 sp.zn. 19CoE/62/2010 zrušil uznesenie okresného súdu a vec vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd Bardejov uznesením zo dňa 16.2.2011 sp.zn. 4Er/399/2010-21 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a toto nadobudlo právoplatnosť 23.3.2011, ďalším uznesením zo dňa 13.4.2011 exekučné konanie zastavil a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 18.5.2011.

Súd ďalej vec právne hodnotil v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, 4, § 15 ods. 1, 2, § 16 ods. 1 až 4, § 17 ods. 1 až 4, Podľa § 18 ods. 1 až 3, § 19 ods. 1, § 27 ods. 1 uvedeného zákona, ďalej § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov a konštatoval, že žaloba žalobcu je nedôvodná.

Poukázal na pripojený spis Okresného súdu Bardejov sp.zn. 4Er/399/2010 z obsahu ktorého zistil, že okresný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie cca do 15 dní od doručenia žiadosti a to spôsobom, že uznesením sp.zn. 4Er/399/2010-8, EX 4073/10 zo dňa 14.6.2010 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Proti rozhodnutiu okresného súdu oprávnený podal odvolanie. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 14.12.2010 sp.zn. 19CoE/62/2010 zrušil uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, avšak Okresný súd Bardejov uznesením zo dňa 16.2.2011 sp.zn. 4Er/399/2010-21 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a toto uznesenie sa stalo právoplatné 23.3.2011. Ďalším uznesením zo dňa 13.4.2011 exekučné konanie zastavil 18.5.2011. Ďalej konštatoval,

že rozhodnutie okresného súdu bolo vydané v zákonom primeranej lehote tak, ako je to uvedené v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, a keďže exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok lehota 15 dní na rozhodnutie exekučného súdu o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí. V danom prípade nie sú splnené hmotno-právne podmienky pre zodpovednosť štátu uvedenú v ustanovení § 9 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, preto žaloba je v plnom rozsahu nedôvodná. Ďalej súd uviedol, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR.

Podľa názoru súdu žalobca mal možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný sa zaoberať Ústavný súd SR. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené preskúmavať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Pri vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci musia byť splnené všetky tri podmienky uvedené v zákone č. 514/2003 Z.z., a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Z uvedených zákonných ustanovení je zrejmé, že pre úspešné uplatňovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je okrem iného nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, ktorý toto už právoplatné rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmení alebo zruší v príslušnom konaní o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu. Táto podmienka nepochybne nie je v prípadoch zamietnutia žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie namietaných žalobcom splnená. Predmetné rozhodnutie okresného súdu nie je možné považovať za nezákonné a zároveň jeho zákonnosť, či nezákonnosť nie je možné posudzovať v tomto konaní. Otázkou správnosti postupu pri rozhodovaní o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia taktiež nie je na mieste posudzovať v uvedenom konaní.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca vo svojom žalobnom návrhu namieta prietahy v konaní poukázal súd na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z., kde je explicitne uvedené, z čoho výlučne je možné vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v zbytočných prietahoch v konaní. Podľa uvedeného ustanovenia súd konajúci o náhrade škody môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prietahov v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrovanie vybavenia sťažnosti na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Okrem iného súd konštatoval aj to, že žalobca nepreukázal existenciu materiálnej škody ani existenciu nemajetkovej ujmy. Z uvedených dôvodov žalobu ako neopodstatnenú súd zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. s tým, že žalovaný bol síce v konaní úspešný, avšak v jeho prípade k vzniku trov nedošlo, preto účastníkom náhradu trov konania nepriznal s tým, že žalobca v konaní úspešný nebol.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolanie odôvodnil tým, že mu ako účastníkovi konania postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a ďalej, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Pokiaľ ide o aplikáciu novej úpravy § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. žalobca zásadne namietal skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku platnej skutočnosti a založenia

zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom novelizovaného ustanovenia § 9 ods. 2. Súd tak svojím rozhodnutím de jure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval tú legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. V ďalšom poukázal na námietky, ktoré v súvislosti s rozhodnutím súdu prvého stupňa nie sú relevantné.

Žalovaný sa na odvolanie žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec, v medziach ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že jeho odvolanie nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a vyvodil z neho aj správny právny záver.

Odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť dôvodov uvedených v napadnutom rozhodnutí a na zdôraznenie správnosti považuje za nutné uviesť nasledovné:

Súd prvého stupňa správne aplikoval ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 1.1.2013. Podľa tohto ustanovenia totiž pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v povinnosti urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Takýto výsledok vybavenia sťažnosti na prieťahy v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia neexistuje, pričom aj keď v danom prípade začalo konanie 27.9.2012, je treba toto ustanovenie aj na danú vec aplikovať, pretože ide o nepravú spätnú účinnosť právneho predpisu. Pri nepravej retroaktivite totiž zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv, alebo povinností, ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu zavádza do budúca nový režim a mechanizmus (procedúru) uplatnenia týchto práv, alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti, ale akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, avšak tento stav rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy. Nová právna úprava neneguje existenciu nesprávneho úradného postupu, neneguje ani zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, definuje, čo je nesprávny úradný postup, avšak uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu zavádza nový režim, nový mechanizmus, novú procedúru uplatnenia týchto práv. Ak teda v čase rozhodovania o nároku žalobcu nemožno vychádzať z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré

má za následok prietahy v súdnom konaní právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, potom všeobecný súd nemôže existenciu nesprávneho úradného postupu súdu konštatovať. So zreteľom na uvedené teda nie je naplnená jedna zo zodpovednostných podmienok uplatnenia nároku zo zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a preto súd prvého stupňa správne rozhodol, ak návrh žalobcu zamietol.

Z tohto hľadiska odvolací súd má za to, že nie je potrebné reagovať na ďalšie odvolacie námietky, keďže podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci možno hovoriť, len za podmienok ustanovených týmto zákonom, pričom jednou z podmienok je existencia nesprávneho úradného postupu. Ak táto podmienka nie je konštatovaná v zmysle § 9 ods. 2 uvedeného zákona, potom chýba jeden z predpokladov tejto zodpovednosti, a preto už nie je dôležité skúmanie prípadne ďalších podmienok tejto zodpovednosti.

V odvolacom konaní bol žalovaný úspešný, avšak náhradu trov konania si neuplatnil, preto mu táto priznaná byť nemohla.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.